

IVN Maasduinen

Mei 2024

8^e Jaargang

24-26 mei
Vleermuistelling

Vleermuizen leven het liefst in buurten met veel groen, water en een donkere nacht. De aanwezigheid van vleermuizen is dus een goede graadmeter voor hoe duurzaam en natuurlijk een buurt is. Daarom onderzoeken we in mei de verspreiding van vleermuizen tijdens de tuintelling.

Geef mij een seintje: [Tuintelling - Vleermuizen tellen in je tuin](#)

Hét grootste
 tuinonderzoek

van Nederland!

Wat is het IVN?

Het instituut voor Natuur, educatie en duurzaamheid is een landelijke vereniging met plaatselijke afdelingen.

IVN Maasduinen is een afdeling met als werkgebied het noordoostelijk deel van de gemeente Venlo.

Wat wil het IVN?

Mens en Natuur zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wij als IVN verbinden mensen en natuur. We laten jong en oud beleven hoe leuk, gezond en belangrijk natuur is. Op die manier dragen wij bij aan een duurzame samenleving, individuele gezondheid en het welzijn van iedereen.

Wat doet onze afdeling?

Onze afdeling richt zich op onderhoud van natuurgebieden, inventarisaties en educatie door middel van excursies en lezingen. In samenwerking met grondeigenaren wordt gewerkt aan verbetering van de biodiversiteit door het inzaaien van wilde bloemenranden en -akkers.

Hoe werkt een afdeling?

Alle activiteiten van IVN Maasduinen zijn vrijwilligersactiviteiten. Veel leden zijn binnen de vereniging actief. Het hart van onze vereniging zijn onze werkgroepen, daarnaast zijn ook leden actief in de natuurfotografie en met insecten.

Behalve werkgroepen zijn er ook kortlopende projecten. Zoals het inventariseren van landgoederen en bedrijventerreinen op flora en fauna. Heb je belangstelling?

Neem contact op en sluit je aan.

Hoe word je lid?

Geef je op via [Aanmelden - Maasduinen \(ivn.nl\)](http://aanmelden-maasduinen.ivn.nl)

Wat kost een lidmaatschap?

Een lidmaatschap per huishouden bedraagt €25,-

Een individueel lidmaatschap volwassene bedraagt €25,-

Een individueel lidmaatschap < 18 jaar bedraagt €2,50

De contributie kun je jaarlijks zelf overmaken naar onze bankrekening NL94 RABO 0153513861 op naam van IVN Maasduinen onder vermelding van 'Contributie'.

Wat ontvang je als lid?

Je kunt gratis deelnemen aan alle activiteiten binnen de afdeling. Binnen IVN kun je met korting deelnemen aan cursussen en lezingen. Je ontvangt maandelijks de nieuwsbrief van IVN-maasduinen en elk kwartaal het tijdschrift Mens en Natuur.

Contactpersonen

Bestuur IVN Maasduinen

Voorzitter	Ton Wetjens	Tel. 06-2138 2434
Penningmeester	Hans Billekens	Tel. 06-1413 2768
Secretariaat	Annet Weijkamp	Tel. 06-1518 1174
Programma Commissie	Henny Martens	Tel. 06-3061 2548
Algemeen lid	Marc Vergeldt	Tel. 06-4159 7904

Natuur in de stad 'Venlo': Sjeng Vissers
 Natuurpad 'Volg de Das': Sraar Geelen
 Natuur Beheer:

sjma@home.nl

Tel: 06-2219 6724

functie vacant

Jeugd & Jongeren: Jose Wennekers

jose.wennekers@outlook.com

Amfibieën & reptielen: Ton Wetjens

tonwetjens70@gmail.com

Insecten: Johan Muusers

muusers@outlook.com

Vlinders: Henny Martens

henny.martens@hotmail.nl

Roofvogels en Vogels: Theo Lommen

theo.lommen@hetnet.nl

Vleermuizen: Albert Raaijmakers

ljm.raaijmakers@home.nl

Zoogdieren: Ron Keijers

ronkeijers@hotmail.com

Biodiversiteit: Annet Weijkamp

annet.weykamp@telfort.nl

Eindredactie Nieuwsbrief: Annet Weijkamp

annet.weykamp@telfort.nl

Beheerder IVN Website: Wiel Jacobs

ivn.maasduinen@live.nl

Welkom aan nieuwe leden

Ger Cremers

Activiteit Vlinderwerkgroep

Dagvlinder monitoring op zondag 5, 12, 19 en 26 mei

Nachtvlindermonitoring op vrijdagavond 3, 10, 17, 24 en 31 mei

Aanmelden bij Henny Martens via 0630612548

Activiteit Vogelwerkgroep

BMP vogelmonitoring zaterdagavond 11 mei

Zondag 12 en 26 mei

Zaterdag 18 mei Excursie naar de Weerribben (inschrijving gesloten)

Aanmelden bij Theo Lommen via 0651786669

Activiteit Werkgroep Beheer

Henk Wennekers is na 50 jaar trouwe dienst gestopt als werkgroepleider.

VACATURE

Wie interesse heeft om zijn werk over te nemen kan zich melden via

iun.maasduinen@live.nl of Henk.wennekers@outlook.com

ivn natuur educatie

Maasduinen

IVN Maasduinen - YouTube

Via Google 'zoeken' komt IVN webcam – nestkasten op de 4^e plaats!

Een toppertje met 3900 kijkers sinds 6 maart 2024

Nu ook met Chatbox (populairste webcam) voor abonnees met Herman van der Meijs, Wiel Jacobs, Andre Spijkerman en Willem Nanning.

Ook te volgen via [Webcams vogelnesten 2024 - Maasduinen \(ivn.nl\)](https://www.ivn.nl/webcams-voegelnesten-2024-maasduinen)

Interessante bijeenkomst met Henk Heijligers Op Landgoed Arcen

Op donderdagavond 25 april hebben de leden van IVN Maasduinen de mogelijkheid gehad een presentatie en aansluitende excursie bij te wonen door Landgoed Arcen.

De avond werd verzorgd door Henk Heijligers van Het Limburgs Landschap en was speciaal georganiseerd voor onze leden van IVN Maasduinen.

Het thema was natuuronderhoud en begrazing.

In gegaan werd hoe en waarom er op verschillende plaatsen beheerd werd op hun terreinen. Zo is het beheer met koeien anders als met paarden, schapen of geiten. Koeien zijn mensvriendelijker. Paarden een stuk minder. Zeker als paarden gevoerd worden met een stuk brood. Dat leren ze snel. Maar dat kan dan ook tot gevaarlijke situaties leiden. Als een paard door heeft dat een snee brood in een tas zit denkt het paard ook dat in de kinderwagen brood ligt!

Maar zo eten paarden ook het gras anders dan koeien. Paarden bijten het gras af. Koeien eten het gras met een trekkende beweging. En geiten zijn alles eters. Het Limburgs Landschap is een van de natuurorganisaties die door beheer en onderhoud zorgt voor een natuurlijke omgeving in hun gebieden. Verder kwam aan de orde of de natuur op eigen benen kan staan of waarom er juist beheerd moet worden in de natuur.

Ook werd ingegaan op de biodiversiteit, maai-beheer, begrazing, rijke strooiselsoorten, boomkokers, stikstof en de gevolgen van klimaatopwarming.

Het was een leuke leerzame interactieve avond.

Zo stelde Henk ook de vraag: 'Wie weet wat specifiek belangrijk is voor de kleine ijsvogelulinder?'

Antwoord: 'Open plekken in het bos en bosranden waar het licht door kan schijnen. Want de voorkeur van deze ulinder gaat uit naar gevarieerde, vochtig gemengde bossen of loofbossen. Zijn waardplant is de Wilde kamperfoelie die graag in de halfschaduw groeit.'

Al met al een zeer leerzame avond wandeling onder leiding Henk Heijligers

Tekst en foto's: Ton Wetjens

Stichting
het Limburgs
Landschap

De Witte Berg in Lomm

Dit is in 40-50 jaar niet eerder gezien; de ravenuennen staan zo vol met water dat het water tot aan de voet van de Witte Berg staat. En het blijft regenen (buien met hagel).

Dit wordt mede veroorzaakt door klimaatverandering. De temperatuur van de aarde is in de afgelopen 130 jaar met een graad verhoogd. En de zeespiegel is met 20 cm gestegen.

ivn natuur
educatie
Maasduinen

Foto: Henk Wennekers

Als de uitstoot van broeikasgassen in hetzelfde tempo doorgaat, wordt het steeds warmer op aarde. Met grote gevolgen voor mens, natuur en milieu. In Nederland is de temperatuur met zelfs 1,7 graden gestegen. Het groei- en bloeiseizoen begint al vroeger. Leefgebieden van dieren en planten veranderen, bijvoorbeeld door hogere temperaturen. Daardoor sterven steeds meer dieren en plantensoorten uit of vertrekken zij uit hun leefgebied. Ook kan hun leefgebied door klimaatverandering juist groter worden.

We krijgen vaker last van extreem weer. Er komen meer stortregens, zwaardere stormen of juist lange drogere en hete perioden. Nederland is extra kwetsbaar voor overstromingen omdat ons land voor een groot deel onder de zeespiegel ligt. En de aanleg van hogere dijken is heel kostbaar. Ook kan klimaatverandering leiden tot een tekort aan drinkwater of voedsel. Daardoor ontvluchten steeds meer mensen hun regio of land. (rijksverheid.nl)

Ringslangen

Zaterdag 20 april

ivn natuur
educatie
Maasduinen

Maaien en verzamelen voor de broeihop. Lossen en ophopen.

Afwachten tot de ringslang het een geschikt plekje vindt om eieren in te leggen.

Broeihopen ringslangen opnieuw opgemaakt

Op zaterdag 20 april 2024 zijn broeihopen voor de ringslang in het Straelensbroek in Arcen en het Vreewater in Velden voorzichtig afgebroken en gecontroleerd op eventueel aanwezigheid van eieren van de ringslang.

Deze klus is uitgevoerd door Theo Lommen, Hans Billekens, Guus van Bruggen, Rob Janse en Ton Wetjens.

Gelijktijdig met dit afbreken wordt pal er naast een nieuwe broeihop opgebouwd. Bestaande uit het materiaal van de oude broeihop rijkelijk aangevuld met vers gesneden gras. Theo Lommen sneed dit gras met bosmaaier af in het Straelensbroek.

Een aanhanger vol met vers gras is vervolgens meegenomen naar het Vreewater en daar verwerkt in de broeihop.

Dit vers gras gaat broeien in de hoop en zorgt voor een zodanige behaaglijke warmte dat ringslangen hier hun eieren in leggen. De warmte in de broeihop zorgt er vervolgens voor dat de eieren van zelf uit komen.

De ringslang broedt dus niet op de eieren. Hij legt ze alleen in een broeihop.

Onze broeihopen zijn helaas tot heden niet super ideaal van structuur.

Elders in het land bestaan de broeihopen voor het over grote deel uit oude paardenmest aangevuld met vers gras. Paardenmest mogen we tot heden niet gebruiken van de terrein eigenaar.

Zitten er wel ringslangen in onze omgeving?

Het antwoord is ja. Een volwassen ringslang is waargenomen bij het Vreewater.

Langs de Duitse grens en in een waterspaarbekken van bloementelers aan de Duitse zijde zijn verschillende ringslangen waargenomen. In het najaar werd de laatste waarneming gemeld uit het waterspaarbekken van de bloemenuveiling op de grens van Nederland-Duitsland.

Verwachting.

De broeihopen liggen er nu. En ze worden steeds beter van qua samenstelling en structuur. Het verwachtingspatroon is dat er misschien binnen 5 jaar de eerste broeihopen daadwerkelijk in gebruik worden genomen door de ringslangen.

Tekst en foto's: Ton Wetjens

Kweektips inheemse bloemen

Wil jij sterke, levendige bloemen in je tuin? Plant inheems! Bekijk onze kweektips voor een aantal inheemse bloemsoorten: wild kattenkruid, grote klaproos, lange ereprijs, muskuskaasjeskruid, veldsalie, korenbloem en wilde marjolein.

Wild kattenkruid

Witte bloemen met een rood stipje. Bloeit lang en trekt hommels, wilde bijen en vlinders. In nazomer gezaaid bloeit hij in volgende zomer. Zaaien: april-juli Bloeit: juni-oktober

Grote klaproos

De klaproos heeft fraaie zaaddozen met fijn zaad dat wordt rondgestrooid voor een nieuwe ronde volgend jaar. Het plantje kiemt buiten beter dan binnen. Zaaien: april-mei Bloeit: juni-augustus

ivn natuur
educatie
Maasduinen

Lange ereprijs

Zaai met een heel dun laagje grond, want naast vocht hebben de zadjes ook licht nodig om te kiemen. Zaaien in de nazomer geeft volgende zomer bloei. Zaaien: april-juli Bloeit: juli-september

Muskus-kaasjeskruid

Makkelijke groeier, ook voor gevel- en tegeltuintjes, vormt een ministruikje met veel zachtroze bloemen. Zaaien: april-augustus Bloeit: juli-september

Veldsalie

Deze inheemse rijke bloeier is een topper voor hommels en bloeit opnieuw na knippen. Zaai je in de nazomer dan heb je de zomer erna bloemen. Zaaien: april-mei Bloeit: juli-september

Korenbloem

In akkers vrijwel verdwenen, maar zeer geliefd bij vlinders en bijen. Deze plant verdient een veilige haven in je tuin. Geschikt voor een veldboeketje. Zaaien: april-mei Bloeit: juni-augustus

Wilde marjolein

Vaste plant met geurend blad en bloem, voor wilde bijen en vlinders waardevol. Als je in de nazomer zaait bloeit hij de volgende zomer. Zaaien: april-mei Bloeit: juli-augustus

Waarom eigenlijk inheems planten?

Als we het hebben over 'Inheemse planten', dan gaat het om onze wilde planten. Het zijn de soorten die, zonder menselijk ingrijpen, al eeuwenlang in Nederland groeien. Als je lokale inheemse planten in je tuin zet, dan help je mee om de Nederlandse biodiversiteit te herstellen.

[Meer over inheemse planten](#)

Vieze vingers maken!

Het groeiseizoen is begonnen. Dé tijd om handen uit de mouwen te steken en jouw buitenruimte te vergroenen. En het mooie is; je hoeft geen groene vingers te hebben om jouw tuin of balkon tot leven te brengen. IVN helpt je op weg. Steek jouw handen in de aarde en beleef de natuur bij jou thuis!

[Bekijk alle tips](#)

Parkeerplaatstuin

Onder het mom 'alle beetjes helpen' heeft iedereen wel ergens verloren hoekjes die je kunt opuullen met planten. In het kader van tegelwippen kun je ook een parkeerplaatstuin maken. Daar waar geen auto staat haal je enkele tegels weg en je vult ze op met planten.

Daarmee heb je gelijk een leuk uitzicht vanuit huis of als je thuiskomt van je werk.

Foto: Annet Weijkamp

Groene parkeerplaats = ecologische keuze

Groen parkeren wordt het nieuwe normaal!

Een groene parkeerplaats is een duurzame en ecologische keuze.

Groene parkeerplaatsen zorgen voor stukjes groen waar je ze niet verwacht.

't draagt bij aan de biodiversiteit

en 't zorgt ervoor dat regenwater beter in de grond zakt.

2024 IS HET JAAR VAN DE WESP!

Het wordt tijd voor een reëler beeld van 'de' wesp. Een beeld dat beter in verhouding staat tot de fascinerende veelzijdigheid van deze belangrijke insecten. In Nederland komen meer dan 5000 verschillende soorten wespen voor, met een grote diversiteit in uiterlijk en levenswijzen. Van jagende tot bloem bezoekende volwassen wespen. Van insectenetende tot plantenetende larven. Van sociale tot parasitaire soorten. Daarom hebben Naturalis Biodiversity Center, EIS Kenniscentrum Insecten, de Wespenstichting, de Nederlandse Entomologische Vereniging en de jeugdbonden JNM en NJN, 2024 uitgeroepen tot het Jaar van de Wesp.

In het Jaar van de Wesp zetten we wespen in het zonnetje.

In 2024 organiseren we allerlei publieks- en onderzoeksactiviteiten, zoals onder andere lezingen en excursies en de wespentelling. Doel is om te laten zien waarom we wespen juist moeten waarderen. Om meer mensen kennis te laten maken met de diversiteit in uiterlijke en leefwijze van deze interessante dieren. En om geïnteresseerden beter in staat te stellen om verschillende soorten te herkennen. Tot slot willen we stimuleren om de omgang met sociale wespen te verschuiven van verdelgen naar behoud.

Wie mee informatie wil, kan contact opnemen met info@jaarvandevesp.nl

PROGRAMMA

- **6 April:** Basiscursus Wespenconsulent in Apeldoorn. Opgave of informatie opuragen kan via info@wespenstichting.nl
- **18 mei:** Basiscursus Wespenconsulent in De Meern. Opgave of informatie opuragen kan via info@wespenstichting.nl
- **15 juni:** Vervolgcurcus Wespenconsulent in De Meern. Opgave of informatie opuragen kan via info@wespenstichting.nl
- **29 juni:** Vervolgcurcus Wespenconsulent in Apeldoorn. Opgave of informatie opuragen kan via info@wespenstichting.nl
- **14 juli 2024:** Lezing "Wespen: van fobie naar fascinatie" door Aglaia Bouma in Vledder, Drenthe
- **3 augustus 2024:** [Zomerexcursie Keent](#)

Circulaire Economie

Grondstoffen en producten zo lang en efficiënt mogelijk gebruiken en hergebruiken. Daar draait de circulaire economie om. Er gebeurt steeds meer op dit gebied.

Wat is de circulaire economie?

Momenteel leven we in een overwegend lineaire economie: we winnen grondstoffen, maken er producten van, gebruiken die één of twee keer en... het is afval. In een circulaire economie gaat dat anders. Daar worden grondstoffen juist zo lang mogelijk in de kringloop gehouden. En worden producten pas afval als ze écht het einde van hun levensduur bereikt hebben. Met andere woorden: het is een economie waarin we uiterst zorgvuldig en efficiënt omspringen met grondstoffen, zodat we bijna geen afval meer produceren en de aarde zo min mogelijk uitputten.

Wie aan de circulaire economie denkt, denkt misschien meteen aan recycling. En dat klopt, recycling is er een onmisbaar onderdeel van. Maar er zijn ook andere maatregelen die we kunnen treffen, die minstens net zo belangrijk zijn en er zelfs voor kunnen zorgen dat producten de recyclingfase niet eens (of pas veel later) bereiken. Denk bijvoorbeeld aan het slimmer ontwerpen van producten, zodat onderdelen gemakkelijker vervangen kunnen worden en de producten zelf dus langer meegaan. Of denk aan het repareren, refurbishen en hergebruiken van producten, in plaats van ze af te danken.

Over Repair café

Gooi niet weg, denk aan ons milieu! Dit is waar Repair Café voor staat, een organisatie die zich over de hele wereld heeft verspreid, ontstaan in Rotterdam.

[Bezoek een Repair Café bij jou in de buurt \(repaircafe.org\)](http://repaircafe.org)

Repair café Venlo-Zuid aan de Reigerstraat 2
Repair café Venlo-Blerick aan de Vossenerlaan 57